

Силабус курс

АНТИЧНА ФІЛОСОФІЯ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	033 «Філософія»
<i>Рік підготовки:</i>	1, 2
<i>Семестр викладання:</i>	весняний, осінній
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	8
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	залік, іспит

Автор курсу та лектор:

к.філос.н., доц., Шелковая Наталія Валеріївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри філософії, культурології та інформаційної діяльності

посада

nvshelkovaya@ukr.net

електронна адреса

+38-050-627-11-01

телефон

Skype:
live:shelkovaya_n

месенджер

314 ГК, за
розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

Петренко Максим Петрович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

асистент кафедри філософії, культурології та інформаційної діяльності

посада

petrenko@snu.edu.ua

електронна адреса

0937293644

телефон

Skype:
live:.cid.db52a79f7aba2ee3

месенджер

314 ГК, за
розкладом

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Викладання дисципліни «Антична філософія» спрямовано на формування у студентів знання сутності та головних ідей філософських вчень античних філософів раннього, класичного та елліністично-римського періоду; розуміння та здатність аналізувати головні ідеї праць античних філософів та використовувати у сучасності ті ідеї, які сприятимуть вдосконаленню людини та суспільства.

Курс може бути корисним студентам за спеціальностями в галузі «033. Філософія», «032. Історія і археологія», «034. Культурологія», «035. Філологія», а також при роботі на посадах в середніх та середньо-спеціальних навчальних закладах, компаніях, підприємствах, а саме: викладача, консультанта із суспільно-політичних питань (в громадських організаціях), фахівця із зв'язків з громадськістю та пресою.

Результати навчання:

Здобувач повинен знати:

сутність вчень та основних ідей античних філософів раннього, класичного та елліністично-римського періоду, сутність та головні ідеї праць античних філософів.

Здобувач повинен вміти:

аналізувати особистісні та соціальні процеси у світі і нашій країні, використовуючи головні ідеї античної філософії, використовувати цінні ідеї цих вчень для особистого та суспільного вдосконалення.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з філософії, історії Давньої Греції, культурології.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність виявляти сутність вчень античних філософів.
2. Здатність до філософського аналізу вчень та праць античних філософів
3. Здатність зіставляти філософські ідеї античних філософів і знаходити в них актуальне для осмислення процесів у сучасному світі і нашій країні.
4. Здатність аналізувати сучасні особистісні та соціальні процеси та світоглядні проблеми у світі і нашій країні, використовуючи головні ідеї античної філософії,
5. Здатність використовувати цінні ідеї вчень античних філософів для особистого та суспільного вдосконалення.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Передфілософія. Гомерівський період	2/0/2	Періодизація античної філософії. Предфілософія Еллади. Гомер. Гесіод. Орфики. «Сім мудреців».	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Іонійська філософія: Мілетська школа та Геракліт	4/0/1	Генезис античної філософії. Іонійська філософія. Мілетська школа. Фелес. Анаксимандр. Анаксимен. Геракліт. Життя Геракліта. Вчення Геракліта про Логос. Вчення Геракліта про вогонь як першооснову.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Італійська філософія. Піфагор та його громада	2/0/1	Італійська філософія. Піфагор. Життя Піфагора. Вчення Піфагора і піфагорійців.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Елеати: Ксенофан, Парменід, Зенон	4/0/2	Елеати. Ксенофан. Життя Ксенофана. Вчення Ксенофана про єдиного Бога. Вчення Ксенофана про першооснову. Вчення Ксенофана про занурення суші в море. Парменід. Життя Парменіда. Вчення Парменіда. Онтологія Парменіда. Космологія Парменіда. Зенон. Космологія Зенона. Онтологія Зенона. Апорії Зенона.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Італійська філософія. Емпедокл	4/0/1	Життя і твори Емпедокла. Космогонія Емпедокла. Вчення про живі організми. Теорія відчуттів. Гносеологія Емпедокла. Вчення про швидкість світла. Вчення про метемпсихоз.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Афінська філософія. Анаксагор	2/0/1	Життя Анаксагора. Проблема якісного перетворення тіл. Вчення про першооснови. Основний принцип Анаксагора. Вчення про якісне перетворення. Вчення про невичерпність гомеомерій. Вчення про Нус. Космогонія Анаксагора. Вчення про життя. Психологія Анаксагора. Гносеологія Анаксагора.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7.	Левкіпп і Демокріт	2/0/2	Життя Левкіппа і Демокріта. Атомистическое вчення Левкіппа і Демокріта. Космогонія. Вчення про причинність. Необхідність як причинність. Випадковість.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8.	Філософія Демокріта	2/0/0	«Малий світоустрій». Вчення про макрокосм і мікрокосм. Антропологія Демокріта. Вчення про душу. Гносеологія Демокріта. Теорія відчуттів. Етико-соціальні погляди Демокріта. Теорія історичного розвитку і культури.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Походження релігії та атеїзму. Проблема свободи.	
9.	Софісти. Протагор і Горгій	2/0/2	Софісти. Протагор. Життя і твори. Онтологія Протагора. Гносеологічні висновки Протагора. Головна теза Протагора. Критерій вибору. Етичний релятивізм Протагора. Філософія історії Протагора. Вчення Протагора про релігію. Горгій. Відмінність вчення Горгія від вчення Протагора. Життя і твори Горгія. Співвідношенні буття, мислення й мови. «Не існує нічого». Про неможливість адекватного мислення про існування. Етика і право.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10.	Філософія Сократа	2/0/2	Джерела. Життя Сократа. Смерть Сократа. Внутрішнє життя Сократа. Предмет філософії за Сократом. Метод Сократа. Етика Сократа.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
11.	Сократичні школи	2/0/2	Загальна характеристика. Кініки. «Три слона» кинізма. Свобода. Щастя. Кіренаїки. Аристипп. Феодор. Гегесий. Мегарики. Евклід. Евбулід. Діодор. Крон.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
12.	Філософія Платона	6/0/3	Життя і твори Платона. Ідеалізм Платона. Фізика Платона. Психологія Платона. Гносеологія Платона. Етика і політика Платона. Естетика Платона.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
13.	Філософія Аристотеля	6/0/3	Життя і твори Аристотеля. Аристотель про предмет філософії. Вчення Аристотеля про протилежності і суперечності. Основний закон буття. Буття і небуття. Сущє і сутність у Аристотеля. Вчення Аристотеля про чотири першооснови. Теологія Аристотеля. Аристотель про попередні вчення про буття. Філософія математики у Аристотеля. Вчення Аристотеля про предмет фізики і про природу. Телеологія в природі. Випадковість і необхідність. Аристотель про нескінченність. Простір, час і рух у Аристотеля. Космологія Аристотеля. Біологія Аристотеля. Вчення Аристотеля про душу. Аристотелевська гносеологія. Логіка Аристотеля. Науковчення Аристотеля. Етика Аристотеля. Політика і соціологія Аристотеля. Естетика Аристотеля.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
14.	Філософія елліністично-римського періоду	8/0/4	Епікур і епікуреїзм. Епікур. Життя і твори. Каноніка і фізика Епікура. Від фізики до етики і «теології». Епікуреїзм у Римі. Стоїцизм. Історія і система стоїцизму. Логіка і теорія пізнання древніх стоїків. Натурфілософія (фізика) стоїків. Стоїчна етика. Римський стоїцизм. Скептицизм. Поняття і історія	

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			античного скептицизму. Ранній «пірронізм» і академічний скепсис. Пізніший пірронізм.	
15.	Захід античної філософії	6/0/2	Від філософського еkleктизму до релігійно-філософського синкретизму. Іудаїзм та грецька філософія. Філон Александрійський. Неоплатонізм. Александрійсько-римська школа. Сірійська та афінська школи. Завершення неоплатонізму.	

Рекомендована література

1. Буряк В.В. Антична філософія/В.В. Буряк. –Сімферополь: БУК–пресс, 2009. – 264с.
2. Асмус В.Ф. Античная философия. – М.: Наука, 1976. – 543 с.
3. Богомолов А.С. Античная философия. – М.: Изд-во МГУ, 1985 – 368с.
4. Лосев А.Ф. История античной эстетики. Т. 5. Ранний эллинизм. – М.: Искусство, 1979. – 815 с.
5. Чанышев А.Н. Курс лекций по древней философии. Учеб. пособие для филос. факультетов и отделений ун-тов. - М.: Высшая школа, 1981. - 374 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	14
Тести	14
Індивідуальні завдання	22
Іспит	50
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

*Плагіат та академічна
добросесність:*

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної добросесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватись вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ

Ідентифікаційні ознаки документа (назва, дата впровадження тощо)
Положення про формування силябусів навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля Редакція 2020-01, без змін Введено в дію 03.02.2020

З положенням ознайомлений (-а) та зобов'язуюсь виконувати:

№ з/п	посада	П.І.Б	Дата ознайомлення	Підпис про ознайомлення

